

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Poziom Podstawowy

- Za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty.
- Informacje podane w nawiasach kwadratowych mają charakter uzupełniający lub alternatywny.
- W zadaniach otwartych uznajemy każdą inną niż zaproponowana, poprawną merytorycznie i logicznie odpowiedź.
- W zadaniach, w których zdający podają odpowiedź: prawda / fałsz zaliczamy również zapisy: P / F; Tak – Nie; Dobrze – Źle; a nawet + / –.

Nr zadania	Klucz punktowania odpowiedzi	Schemat punktowania	
		Punkty za poszczególne części zadania	Punkty za zadanie
1.	<p>A. inicjatywa ludowa [inicjatywa obywatelska; obywatelska inicjatywa ustawodawcza] B. weto [veto] ludowe [referendum abrogacyjne] C. referendum</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Zdający może popełnić jeden błąd literowy w zapisie pojęcia.</p>		0–3
2.	<p>A. – TAK/PRAWDA B. – NIE/FAŁSZ B. – TAK/PRAWDA</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>		0–3
3.	<p>Prezydent RP - 1, 5 Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Sytuacje nietypowe Jeżeli zdający, niezgodnie z poleceniem, poda trzy odpowiedzi otrzymuje 1 p. – jeżeli wśród podanych dwie są poprawne. Jeżeli zdający poda więcej niż trzy odpowiedzi otrzymuje 0 p.</p>	0–2	0–4
	<p>Rada Ministrów – 2, 3 Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Sytuacje nietypowe Jeżeli zdający, niezgodnie z poleceniem, poda trzy odpowiedzi otrzymuje 1 p. – jeżeli wśród podanych dwie są poprawne. Jeżeli zdający poda więcej niż trzy odpowiedzi otrzymuje 0 p.</p>	0–2	
4.	<p>Lech Wałęsa – 4, 5 Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Sytuacje nietypowe Jeżeli zdający, niezgodnie z poleceniem, poda trzy odpowiedzi otrzymuje 0 punktów.</p>	0–2	0–4

	<p>Aleksander Kwaśniewski – 1, 2</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Sytuacje nietypowe Jeżeli zdający, niezgodnie z poleceniem, poda trzy odpowiedzi otrzymuje 0 punktów</p>	0–2	
5.	<p>Art. 11. Kodeks cywilny Art. 9. § 1. Kodeks karny Art. 7. Kodeks postępowania administracyjnego</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Nie uznajemy skrótów, oraz nazw niepełnych lub zniekształconych.</p>		0–3
6.	<p>a)</p> <p>Odpowiedź – Nie/nie w pełni Uzasadnienie - przykładowy zapis odpowiedzi:</p> <p><i>Aż 62% badanych zdecydowanie popiera ograniczenie immunitetu a tylko 9% zdecydowanie popiera wprowadzenie zmian w Konstytucji. Tymczasem ograniczenie immunitetu jest niemożliwe bez wprowadzenia zmian w Konstytucji.</i></p> <p>3 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi i uzasadnienia zawierającego dwa poprawnie podane elementy: - porównanie danych z wykresu. - wskazanie, że ograniczenie immunitetu wymaga wprowadzenia zmian w Konstytucji [instytucja immunitetu poselskiego została określona w Konstytucji].</p> <p>2 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi i uzasadnienia zawierającego tylko jeden poprawnie podany element.</p> <p>1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi.</p> <p>Uwaga Zdający nie musi porównywać wszystkich danych zawartych w wykresie. Do zaliczenia tego elementu uzasadnienia wystarczy poprawne odniesienie się do jednego rodzaju danych np. porównanie osób zdecydowanie popierających lub zdecydowanie niepopierających wprowadzania zmian.</p>	0–3	0–6
	<p>b) senator, sędzia, Prezydent RP, prokurator, asesor sądowy, adwokat, radca prawny, Prezes NIK, Rzecznik Praw Obywatelskich, przedstawiciele dyplomatyczni, członkowie misji dyplomatycznych</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź</p>	0–3	
7.	 <pre> graph TD A[Sąd Najwyższy] --- B[sądy apelacyjne] B --- C[sądy okręgowe] C --- D[sądy rejonowe] </pre> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>		0–3

	<p>Uwaga Do zaliczenia punktu zdający musi</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać poprawną nazwę sądu, - umieścić ją we właściwym miejscu schematu. 		
8.	<p>1, 2, 4 Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>Sytuacje nietypowe Jeżeli zdający, niezgodnie z poleceniem poda cztery odpowiedzi otrzymuje 0 punktów.</p>		0–3
9.	<p>A. Rada gminy B. Burmistrz C. Prezydent</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>		0–3
10.	<p>A. Andrzej [Stanisław] Zoll B. Waldemar Pawlak C. Wojciech Jaruzelski</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p> <p>W zapisie nazwiska <u>nie dopuszcza</u> się błędów literowych. W zapisie imienia zdający może popełnić jeden błąd literowy [ortograficzny].</p>		0–3
11.	<p>A. Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej – 2 D. Wybór Lecha Wałęsy na Prezydenta RP – 1</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>		0–2
12.	<p>A. Prawda B. Prawda C. Fałsz</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>		0–3
13.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: flex-start;"> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>opis – D; osoba kierująca – 4</p> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <p>opis – A; osoba kierująca – 2</p> </div> <div> <p>opis – B; osoba kierująca – 3</p> </div> </div> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdy poprawnie podany element odpowiedzi.</p>		0–6

14.	<ul style="list-style-type: none"> - praca na rzecz potrzebujących, - uwrażliwienie społeczeństwa na krzywdę ludzką - promocja idei niesienia bezinteresownej pomocy, - działalność edukacyjna wśród dzieci i młodzieży, - wolontariat, - upowszechnianie międzynarodowego prawa humanitarnego, - prowadzenie Krajowego Biura Informacji i Poszukiwań; - promocja honorowego krwiodawstwa; - niesienie pomocy ofiarom klęsk żywiołowych i katastrof w kraju i za granicą, - opieka i pomoc socjalna, - promocja właściwych zachowań zdrowotnych i ekologicznych, - szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>		0–2
15.	<p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> - negatywne doświadczenia historyczne [państwa stanowiące zagrożenie dla własnych obywateli, rozwoju ekonomicznego, światowego pokoju] - rozwój gospodarki globalnej [globalizacja] <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>	0–2	0–6
	<p>b)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nie przyznajemy punktów jeżeli zdający nie określi swojego stanowiska. - Przyjęte stanowisko nie podlega ocenie. Oceniamy tylko uzasadnienie. <p>2 p. – za logicznie uzasadniony, poprawny merytorycznie argument. 1 p. – za logicznie uzasadniony argument zawierający usterki merytoryczne.</p> <p>Przykładowy zapis poprawnej odpowiedzi: Stanowisko – <i>Tak, zgadzam się z autorem tekstu.</i> Uzasadnienie –</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Gdyż jest to zgodne z oczekiwaniem większości Polaków. Polacy coraz silniej manifestują przywiązanie do własnego państwa.</i> - <i>Eskalacja konfliktów narodowych i religijnych we współczesnej Europie oraz bezradność społeczności międzynarodowej przy ich rozwiązywaniu wskazują, że tylko silne państwo stanowi prawdziwy element stabilizacji i bezpieczeństwa.</i> 	0–4	

16.	<p>A. Niemcy [RFN] - 7 B. Ukraina - 4 C. Czechy - 6 D. Litwa - 2</p> <p>Rozpoznanie państw na podstawie podanych opisów - przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną nazwę państwa.</p> <p>Identyfikacja państw na mapie. Punkty przyznajemy niezależnie od poprawności wykonania pierwszej części zadania. 2 p. – prawidłowe wskazanie na mapie wszystkich [czterech] wymienionych państw. 1 p. – prawidłowe wskazanie na mapie trzech państw. 0 p. – w każdej innej sytuacji.</p> <p>Przykład: A. Niemcy – 7 B. Białoruś – 3 C. Czechy – 6 D. Słowacja – 5</p> <p>Punktacja: Rozpoznanie państw – 2 p. Identyfikacja państw na mapie – 2 p.</p>			0–6
17.	a) Francja, Włochy	0–2	0–6	
	b) Francja, Belgia	0–2		
	c) Litwa, Cypr	0–2		
	Jeżeli zdający, niezgodnie z poleceniem, poda trzy odpowiedzi otrzymuje 1 p. – jeżeli wśród podanych dwie są poprawne. Jeżeli zdający poda cztery odpowiedzi otrzymuje 0 p.			
18.	<p>A. Rada Bezpieczeństwa B. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości C. Rada Gospodarcza i Społeczna</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>			0–3
19.	<p>A. Ukraina B. Czechy C. Francja</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>			0–3
20.	<p>a) Słowenia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia, Czarnogóra, Macedonia, Kosowo. 3 p. – za poprawne wymienienie 7 państw. 2 p. – za poprawne wymienienie 6 państw. 1 p. – za poprawne wymienienie 5 państw.</p>	0–3	0–6	
	<p>b) A. - Słowenia B. – Kosowo C. – Bośnia i Hercegowina</p> <p>Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawnie podaną odpowiedź.</p>	0–3		

	Odpowiedź – Nie	0–1	
	Uzasadnienie Punkty za uzasadnienie przyznajemy tylko wówczas gdy zdający udzielił prawidłowej odpowiedzi.		
21.	Przywołanie z tekstu cech społeczeństwa polskiego, które są zaprzeczeniem idei społeczeństwa obywatelskiego. Przykładowe zapisy: - <i>zawiść i wzajemna nieufność obywateli [kłócimy się zamiast rozmawiać],</i> - <i>mała skłonność do stowarzyszania się,</i> - <i>uprzedzenia wobec mniejszości,</i> - <i>brak wsparcia dla bliźnich [słabo rozwinięty wolontariat],</i> - <i>stawiamy tylko na indywidualną zaradność.</i> 3 p. – poprawne podanie minimum trzech cech. 2 p. – poprawne podanie dwóch cech. 1 p. – poprawne podanie jednej cechy.	0–3	0–7
	Wskazanie trzech cech społeczeństwa obywatelskiego. Przykładowe zapisy: - <i>zdolność do samoorganizacji,</i> - <i>aktywność i otwartość,</i> - <i>zdolność do działania i osiągania celów niezależnie od władz państwowych</i> - <i>świadomość potrzeb wspólnoty,</i> - <i>poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne.</i> 3 p. – poprawne podanie minimum trzech cech. 2 p. – poprawne podanie dwóch cech. 1 p. – poprawne podanie jednej cechy.	0–3	
22.	Argumenty za twierdzeniem, że rozwój cywilizacyjny jest szansą dla naszej planety 2 p - przyznajemy za poprawne podanie rozbudowanego argumentu [zawierającego uzasadnienie]. 1 p. – przyznajemy za podanie argumentu bez uzasadnienia lub podanie rozbudowanego argumentu, ale zawierającego nieścisłości / nieprawidłowe sformułowania. 0 p. – w każdej innej sytuacji. Uwaga Zdający może uzyskać 6 p. zarówno gdy wymieni 3 rozbudowane argumenty jak i 6 krótkich, niezawierających uzasadnienia.	0–6	0–15

<p>Argumenty za twierdzeniem, że rozwój cywilizacyjny jest zagrożeniem</p> <p>2 p - przyznajemy za poprawne podanie rozbudowanego argumentu [zawierającego uzasadnienie].</p> <p>1 p. – przyznajemy za podanie argumentu bez uzasadnienia lub podanie rozbudowanego argumentu, ale zawierającego nieścisłości / nieprawidłowe sformułowania.</p> <p>0 p. – w każdej innej sytuacji.</p> <p>Uwaga Zdający może uzyskać 6 p. zarówno gdy wymieni 3 rozbudowane argumenty jak i 6 krótkich, niezawierających uzasadnienia.</p>	<p>0–6</p>	
<p>Poprawność merytoryczna</p> <p>2 p. – poprawne podanie informacji dotyczących rozwoju współczesnej nauki i techniki i wywoływanych przez nie skutków.</p> <p>1 p. – poprawne podanie nielicznych informacji dotyczących rozwoju współczesnej nauki i techniki i wywoływanych przez nie skutków.</p> <p>– podanie rozbudowanej faktografii, ale zawierającej nieliczne błędy merytoryczne.</p> <p>0 p. – argumentacja nie zawiera odwołań do konkretnych faktów dotyczących rozwoju współczesnej nauki i techniki i wywoływanych przez nie skutków.</p> <p>– argumentacja zawiera liczne błędy merytoryczne.</p>	<p>0–2</p>	
<p>Język wypowiedzi: styl, gramatyka, ortografia.</p>	<p>0–1</p>	